

Sygn. akt II CSK 717/18

POSTANOWIENIE

Dnia 27 sierpnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie z wniosku E. [...] Spółki Akcyjnej w W.
przy uczestnictwie E. [X] Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.
o wpis,
na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 27 sierpnia 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania
od postanowienia Sądu Okręgowego w Ł.
z dnia 19 października 2017 r., sygn. akt III Ca [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania**
- 2) zasądza od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawcy kwotę 240 (dwieście czterdzieści) zł tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną uczestnika E. [...] sp. z o.o. w W. od postanowienia Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 19 października 2018 r., należy podnieść, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, służącym ochronie interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa, wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji oraz eliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu nieważnym lub orzeczeń oczywiście niezgodnych z prawem. Stosownie do 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Z punktu widzenia funkcji oraz założeń skargi kasacyjnej jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, rolą „przedsądu” jest wstępna selekcja skarg pod kątem spełniania wymienionych wyżej kryteriów (przyczyn kasacyjnych) kwalifikujących skargę do jej przedstawienia Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący przytoczył pierwszą i czwartą przyczynę kasacyjną.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest problem nowy i dotychczas niewyjaśniony, dotyczący ważnego abstrakcyjnego zagadnienia jurydycznego, którego rozstrzygnięcie przez Sąd Najwyższy przy okazji rozpoznania skargi kasacyjnej przyczyni się do rozwoju prawa i jurysprudencji oraz będzie miało znaczenie nie tylko dla tej konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także dla innych podobnych spraw (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2013 roku, IV CSK 53/13, niepubl.).

Skarżący powinien sformułować to zagadnienie w sposób przyjęty przy przedstawianiu przez sąd powszechny zagadnienia prawnego do rozstrzygnięcia

przez Sąd Najwyższy na podstawie art. 390 § 1 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, nie publ.). oraz przedstawić pogłębiony wywód prawny uzasadniający zgłoszone wątpliwości, wykazując zasadność preferowanego sposobu jego rozstrzygnięcia oraz wadliwość rozwiązania postawionego problemu przez Sąd drugiej instancji w zaskarżonym wyroku.

Istotne zagadnienie prawne dotyczy tego, jaki charakter ma ujawnienie w księdze wieczystej nieruchomości, na podstawie art.16 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 1007 ze zm., dalej u.k.w.h.), roszczenia o ustanowienie hipoteki i czy stanowi ono obciążenie nieruchomości w sensie, w jakim używa się tego pojęcia w postanowieniu o zabezpieczeniu roszczenia przez zakaz zbywania i obciążania nieruchomości. Rozstrzygnięcie tej kwestii nie jest jednak konieczne do rozpoznania skargi kasacyjnej, albowiem podstawą wpisu w dziale trzecim księgi wieczystej zakazu zbywania i obciążania objętej tą księgą wieczystą nieruchomości było postanowienie Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 14 października 2016 r., sygn. akt X GCo [...], które postanowieniem Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 14 grudnia 2016 r., sygn. akt I ACz [...] zostało zmienione przez oddalenie wniosku o zabezpieczenie. Z uzasadnienia orzeczenia wynika, że roszczenie o ustanowienie hipotek wpisano na podstawie oświadczenia z dnia 24 stycznia 2017 r. Zważywszy, że wpis roszczenia zakazującego zbycia i obciążania nieruchomości na podstawie postanowienia zabezpieczającego miał charakter deklaratoryjny, Sąd drugiej instancji powołując się na urzędową wiedzę dotyczącą odpadnięcia podstawy wpisu nie przekroczył ustawowych granic kognicji w postępowaniu wieczystoksięgowym (por. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 25 lutego 2016 r., III CZP 86/15, OSNC 2016, nr 7-8, poz. 81).

Powołanie się na czwartą przyczynę kasacyjną wymaga wykazania przez skarżącego niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka (*prima facie*) bez konieczności pogłębionej analizy zaskarżonego orzeczenia, sprzeczności przyjęte przez Sąd drugiej instancji wykładni lub zastosowania normy prawnej z brzmieniem przepisów lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07,

niepubl., z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, niepubl., z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, niepubl., z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, niepubl. oraz z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, niepubl.). O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje przy tym samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 r. Nr 13, poz. 230). Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie podlegają analizie na etapie przedsądu, natomiast podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Oba te elementy muszą więc być wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi z powodu jej oczywistej zasadności skarżący nie zamieścił wyodrębnionego i samodzielnego wyводу prawnego konkretyzującego, jakie przepisy zostały naruszone, na czym polega zarzucana „oczywistość” ich naruszenia oraz przekonującego, że to naruszenie doprowadziło do wydania orzeczenia, którego wadliwość jest widoczna na pierwszy rzut oka i da się stwierdzić w sposób jednoznaczny. Uniemożliwia to odniesienie się do tej przyczyny kasacyjnej. W tym stanie rzeczy, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono zgodnie z art. 520 § 1 i § 3 k.p.c. w zw. z art. 398²¹, art. 391 § 1 i art. 13 § 2 k.p.c. ustalając ich wysokość zgodnie z § 5 pkt 5 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r., w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1804 ze zm.).

jw

I.n